OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

PRO Rexi 2026

Pääjohtaja Kurt Torsell
26.11.2026

Opetushallitus 1.1.2026 kirjanpitoyksikkö

Kasvatuksen ja koulutuksen kehittämistyössä jatkuvuutta ja uusia painotuksia

- **Oppimisen tuki ja hyvinvointi vahvistuvat**
  - Oppimisen tuen uudistuksen toimeenpano jatkuu kaikilla koulutusasteilla.
  - Koulupoissaolojen vähentämiseen käynnistyy uusia valtakunnallisia toimia.
  - Kokonaiskoulupäiväkokeilu käynnistyy.
- **Oppimistulosten parantamiseen kohdistuu toimia**
  - Osaamistakuun valmistelu etenee. Osaamistakuu: Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteiden uudistaminen | Opetushallitus
  - Oppilasarvioinnin tueksi kehitetään valtakunnallista tehtäväpankkia. Perusopetukseen valtakunnallinen tehtäväpankki oppilaan arvioinnin tueksi - OKM - Opetus- ja kulttuuriministeriö
  - Lukemisen, kirjoittamisen ja pedagogisten menetelmien vahvistaminen nousee aiempaa näkyvämmin esille.

Ajankohtaisia kehittämisteemoja

- **Opetuskielen** osaamisen vahvistaminen perusopetuksessa:
  - Kaikki oppilaat: lisätunteja äidinkielen ja matematiikan opettamiseen alakoulussa 1.8.2025.
  - Maahanmuuttotaustaiset oppilaat: uutena valmistavan opetuksen lisäopetus ja täsmennyksiä suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärään (S2) 1.8.2026. Oppimisen tuessa uusi tukimuoto 1.8.2025 alkaen: opetuskielen tukiopetus, joka vahvistaa kielellisiä valmiuksia.
  - Opetushallitus tuottaa maahanmuuttotaustaisten oppilaiden **suomen tai ruotsin taidon arviointityövälineen perusopetukseen** yhteistyössä Jyväskylän ja Helsingin yliopistojen kanssa. (käyttöön v.2027 lopussa)
    - Kyseessä on ensimmäinen työväline, joka kattaa kaikki perusopetuksen vuosiluokat. Työväline auttaa opettajia arvioimaan entistä paremmin, mikä olisi oppilaalle tarkoituksenmukainen suomen tai ruotsin oppimäärä.

Ajankohtaisia kehittämisteemoja

Hallitusohjelman mukaiset toimet esi- ja perusopetuksessa ja toisella asteella:

- **Kännykkärajoitukset ja liikunnallinen elämäntapa**: Kielto mobiililaitteiden käyttöön oppitunneille ilman opettajan lupaa 1.8.2025 vahvistamaan työrauhaa. Liikunnallisen elämäntavan edistäminen 1.8.2026.
- **Englanninkielinen lukiokoulutus:** Uutta englanninkielistä lukiokoulutusta toteuttaa 7 lukiota elokuusta 2026 alkaen. Koulutuksen järjestäminen edellyttää OKM:n myöntämää järjestämislupaa.
- **Lukiodiplomi**
- **Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmauudistus**

Oppimistulosten nostaminen edellyttää tiedon parempaa hyödyntämistä

Ei vain uusia mittareita – Opetushallitus 5.11.2026

Tavoitteet ensin: Mitä haluamme arvioinnilla selvittää ja kehittää?

- **Eri tarpeet, eri ratkaisut:** Oppilaiden yhdenvertainen arviointi, opettajien arviointityön tukeminen ja kansallinen seuranta.
- **Hyödynnetään olemassa olevaa tietoa:** Tutkimukset, arvioinnit ja kansalliset tietovarannot (Koski, Vipunen, Valpas).
- **Arvioinnin tulee tukea oppimista:** Tiedosta konkreettista hyötyä oppilaille, opettajille ja opetuksen järjestäjille.
- **Tunnistetaan vaikutukset ja riskit:** Kustannukset, työmäärä, tietosuoja, profilointi ja perusteettomat vertailut.
- **Laajapohjainen valmistelu:** Vaihtoehtojen, hyötyjen ja vaikutusten arviointi ennen päätöksiä.
- **Ydinviesti:** *Mittaaminen ei itsessään paranna oppimistuloksia – ratkaisevaa on, miten tietoa hyödynnetään opetuksen ja oppimisen kehittämisessä.*

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Osaamistakuu käynnisti opetussuunnitelmien perusteuudistuksen

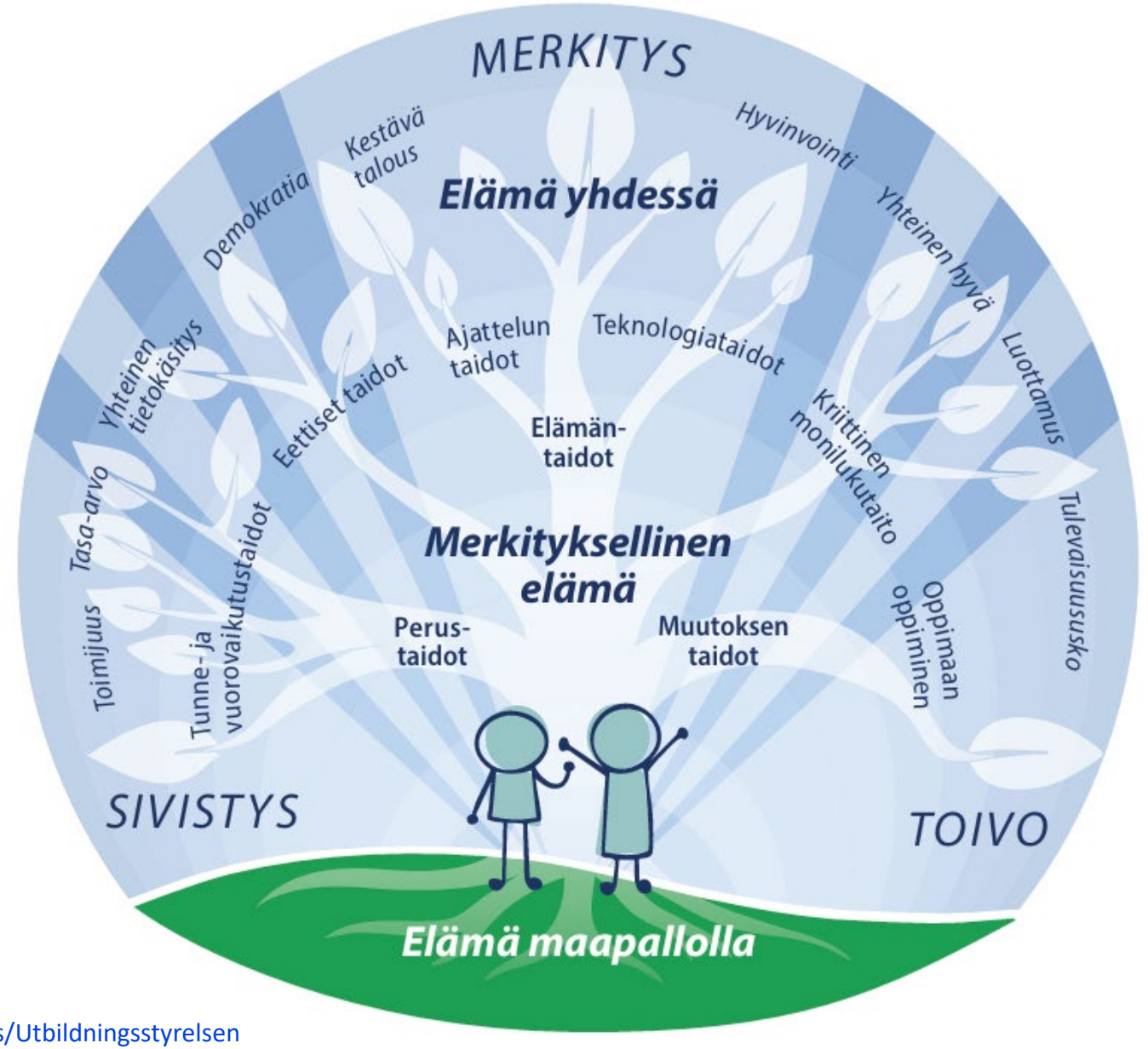
MERKITYS
Kestävä talous
Demokratia
Elämä yhdessä
Hyvinvointi
Yhteinen hyvä
Luottamus
Yhteinen tietokäsitys
Eettiset taidot
Ajattelun taidot
Teknologiataidot
Elämän-taidot
Kriittinen monilukutaito
Tasa-arvo
Merkityksellinen elämä
Tulevaisuususko
Toimijuus
Tunne- ja vuorovaikutustaidot
Perus-taidot
Muutoksen taidot
Oppimaan oppiminen
SIVISTYS
TOIVO
Elämä maapallolla

Tavoitteena OPS, joka on konkreettinen työkalu opettajalle

Selkeys: Rakenteellinen ja ilmaisullinen selkeys tukee opetussuunnitelman käytettävyyttä ja tavoitetta, jotta se on konkreettinen työkalu opettajille.

Johdonmukaisuus: Kaikkien oppiaineiden tavoitteita ja sisältöjä uudistetaan konkretisoimalla ne oppilaan osaamisen näkökulmasta ja arvosanojen 10, 8 ja 5 kriteerit yhdenmukaistetaan kansallisesti, vuosiluokittain.

Laaja opettajaedustus työryhmissä (300 hlö) varmistaa arjen käytettävyyttä.

Konkreettisia muutoksia:

- Jokaiselle oppiaineelle määritellään vuosiluokittain tavoitteet, keskeiset sisällöt ja arviointikriteerit arvosanoille 10,8 ja 5.
- Kriteerit arvosanalle 5 muodostavat vähimmäisosaamisen tason (tarkastellaan oppimisen tuen yhteys).
- Kompensaatio -periaate arvioinnista poistuu.
- Laaja-alainen osaaminen säilyy, mutta uudistuu.
- Yhden monialaisen oppimiskokonaisuuden järjestämismääräys poistuu, eheyttävä opetus säilyy.
- Enemmän kansallista määrittelyä, paikallisesti päätettäviä asioita vähennetään.
- Perusteiden muihin lukuihin muutoksia vain siltä osin kuin on välttämätöntä. Arvopohja säilyy.

Käsitteitä: **Vähimmäisosaamisen** määrittelyllä varmistetaan **osaamistakuun** toteutuminen

- **Vähimmäisosaamisen taso** määrittelemällä varmistetaan, että **oppilas saavuttaa riittävät perustaidot vuosiluokalta toiselle edettäessä sekä perusopetuksen päättyessä**.
- Opetushallitus antaa opetussuunnitelman perusteissa tarkemmat määräykset vähimmäisosaamisen tasosta **perusopetuslain 11 §:ssä säädetyissä oppiaineissa eli kaikissa perusopetuksessa opetettavissa oppiaineissa vuosiluokittain**.
- Oppiaineiden tavoitteita ja sisältöjä vähennetään ja selkiytetään, **osaamistasoa ei madalleta.**

- **Osaamistakuu**lla tarkoitetaan *valtakunnallisesti määriteltyjä yhtenäisiä menettelyjä*, joilla varmistetaan, että jokaisella ***perusopetuksen päättävällä*** nuorella on ***riittävät perustaidot, kuten luku- , kirjoitus- ja laskutaito.***
- Tavoitteiden saavuttamisen turvaaminen edellyttää, että perusopetuksessa on selkeät **kansalliset tavoitteet osaamiselle** ja että osaamisen arviointi perustuu yhtenäisiin arviointikriteereihin.
- Osaamistakuun voi nähdä lupauksena lapsille ja nuorille.

Perusopetukseen valtakunnallinen tehtäväpankki

- **Osa osaamistakuuta:** Tavoitteena vahvistaa perustaitoja ja oppilasarvioinnin yhdenvertaisuutta.
- **Opettajan työväline:** Yhteisiä arviointitehtäviä ja pedagogisia toimintamalleja arvioinnin tueksi.
- **Selkeämpi arvioinnin perusta:** Opetuksen tavoitteet, sisällöt ja arviointikriteerit muodostavat johdonmukaisen kokonaisuuden.
- **Valmistelu käynnissä:** Selvitetään tehtäväpankin kattavuus, pedagogiset toimintamallit, tekninen toteutus ja käyttötavat. Laatia esitys perusopetuksen tehtäväpankin valmistelusta ja toteutuksesta. (-31.12.2026)
  - Käyttöön syksyllä 2028
- **Tavoitteena:** Tukea opettajan arviointityötä ja vahvistaa oppilaiden yhdenvertaista kohtelua.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Lausuntokierros 26.1.-23.2.2027

”Opetussuunnitelmien perusteluonnokset lähtevät lausunnoille tavallista aikaisemmassa vaiheessa, jotta sisältöihin olisi aidosti mahdollista vaikuttaa jo valmistelun aikana.
Toivottavasti mahdollisimman moni osallistuu ja tuo näkemyksensä esiin!

Utkasten till läroplansgrunderna skickas ut på remiss i ett tidigare skede än vanligt, just för att det ska finnas en verklig möjlighet att påverka innehållet under beredningen.
Hoppas så många som möjligt deltar och bidrar med sina synpunkter!”

Rehtorit uudistamisen avainasemassa

Rehtori on koulun tärkein pedagoginen johtaja. Kansalliset tavoitteet ja uudistukset muuttuvat rehtorin johdolla koulun arjen toiminnaksi.

- OECD:n ”The Value of School Principals in TALIS 2024” (26.10.2026) nostaa esiin pedagogisen johtamisen merkityksen opettajien työhyvinvoinnille, ammatilliselle kehittymiselle ja koulun toimintakulttuurille.
- **Rehtoreille on turvattava riittävästi aikaa pedagogiseen johtamiseen.** Hallinnolliset tehtävät eivät saa syrjäyttää koulun perustehtävän johtamista.
- Esim. osaamistakuun, oppimisen tuen ja opetussuunnitelmauudistusten onnistuminen riippuu ratkaisevasti paikallisesta johtamisesta ja toimeenpanosta.
- Rehtorin tehtävä on rakentaa toimintakulttuuria, jossa oppiminen, hyvinvointi, yhteisöllisyys ja henkilöstön jatkuva oppiminen tukevat toisiaan.
- Rehtori tarvitsee tuekseen toimivan johtamisjärjestelmän, riittävät resurssit, ajantasaisen tietopohjan ja mahdollisuuksia oman johtamisosaamisensa kehittämiseen.
- **Rehtoreiden on oltava mukana uudistusten valmistelussa, ei ainoastaan niiden toimeenpanossa.**

Fundeeraukset

1. Yleissivistävän koulutuksen perustehtävää on vahvistettava.

- Sivistys, demokratia, kestävyys, vahva osaaminen ja merkityksellinen elämä muodostavat yhteisen päämäärän. Koulutus rakentaa perustaa elinikäiselle oppimiselle, aktiiviselle kansalaisuudelle ja tulevaisuususkolle.

2. Jokaiselle lapselle ja nuorelle on turvattava oppimisen edellytykset.

- Vahvat perustaidot, mahdollisuus saavuttaa potenitaalinsa, laadukas opetus, selkeät tavoitteet, opiskelutaidot, oikea-aikainen tuki ja hyvinvointi kuuluvat kaikille.

3. Koulutuksen rakenteita on uudistettava muuttuvaa toimintaympäristöä vastaaviksi.

- Väestökehitys, alueellinen eriytyminen, julkinen talous ja teknologinen murros edellyttävät ennakoivia ratkaisuja. Laadukkaan koulutuksen saavutettavuus ja koulutuksellinen yhdenvertaisuus on turvattava koko maassa.

4. Johtamista ja uudistusten toimeenpanoa on vahvistettava kaikilla tasoilla.

- Kansalliset tavoitteet konkretisoituvat paikallisessa toiminnassa. Onnistuminen edellyttää koulutusjärjestelmän eri tasojen välistä vuorovaikutusta, vahvaa pedagogista johtajuutta ja opettajien ammatillista osaamista.

Fundeeraukset jatkuu…

5. Koulutusjärjestelmän on oppiva järjestelmä

- Tutkimus, tietopohja, arviointi, kokeilut ja vaikuttavuuden seuranta tukevat pitkäjänteistä kehittämistä. Uudistusten onnistumista ei tule arvioida pelkästään tehtyjen päätösten perusteella, vaan myös sen mukaan, miten ne toteutuvat käytännössä ja millaisia vaikutuksia niillä on. Koulujen ja oppilaitosten kokemuksia on hyödynnettävä systemaattisesti kansallisessa kehittämisessä.

6. Lasten ja nuorten oppiminen, kasvu ja hyvinvointi ovat koko yhteiskunnan yhteinen tehtävä.

- Perheiden, koulujen, oppilaitosten, kuntien, hyvinvointialueiden, valtion ja muun yhteiskunnan toiminnan on muodostettava lapsen ja nuoren näkökulmasta toimiva kokonaisuus. Nuorten osallisuutta, itsenäistymistä ja luottamusta tulevaisuuteen on vahvistettava. ”Koko kylä kasvattaa!”

7. Digitaalisen kasvuympäristön on tuettava oppimista, hyvinvointia ja turvallisuutta.

- Digitaalista osaamista, medialukutaitoa, kriittistä ajattelua sekä kykyä ymmärtää ja arvioida tekoälyn mahdollisuuksia ja riskejä on vahvistettava. Teknologian käytön tulee olla pedagogisesti perusteltua ja ikätasoista.

- Perheiden, koulujen, oppilaitosten, viranomaisten, median ja teknologiayritysten vastuuta on tarkasteltava yhdessä. Suojelu, opetus, tuki ja sääntely täydentävät toisiaan.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

“

Meidän on yhdessä jatkettava määrätietoista työtä oppimisen ja osaamisen vahvistamiseksi ja huolehdittava siitä, että jokaisella lapsella ja nuorella on yhdenvertaiset mahdollisuudet laadukkaaseen koulutukseen ja oppimiseen.

Kurt Torsell
Pääjohtaja

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Kiitos - Tack!

Kurt Torsell
kurt.torsell@oph.fi

LinkedIn: Kurt Torsell